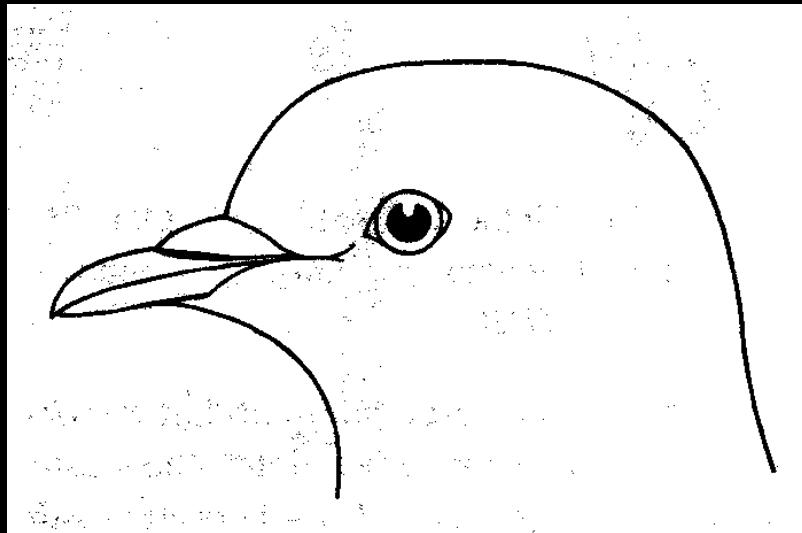

PTÁCI

2. část

Řád: MĚKKOZOBÍ (*Columbiformes*)

- zavalití ptáci, dlouhá špičatá křídla – dobří letci
- měkké lysé ozobí (v něm nozdry), kráčivé nohy (anizodaktylní)
- umí pít vodu sáním, drobivé prachové peří
- mělká hnízda z větviček či dutiny, nidikolní ml. (krmí výměškem volete)
- hlavně rostlinná potrava
- u nás 5 druhů (všechny hnízdí)

Č: Holubovití – *Columbidae*

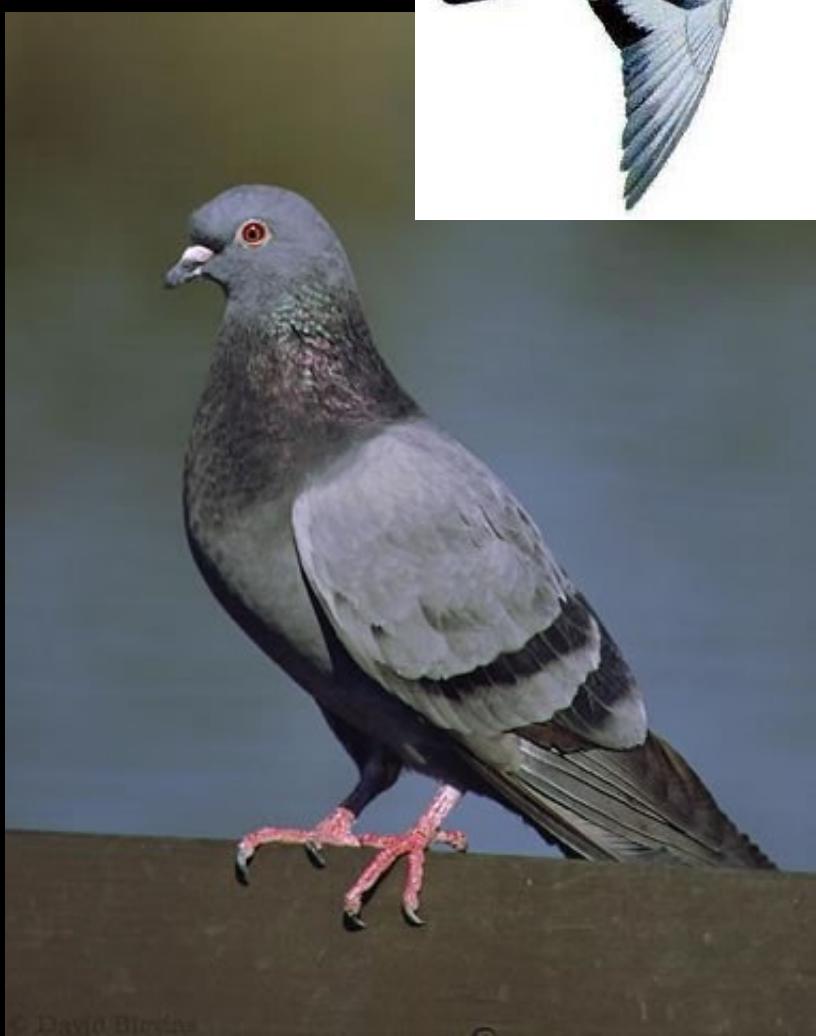
Holub hřivnáč (*Columba palumbus*) (H)

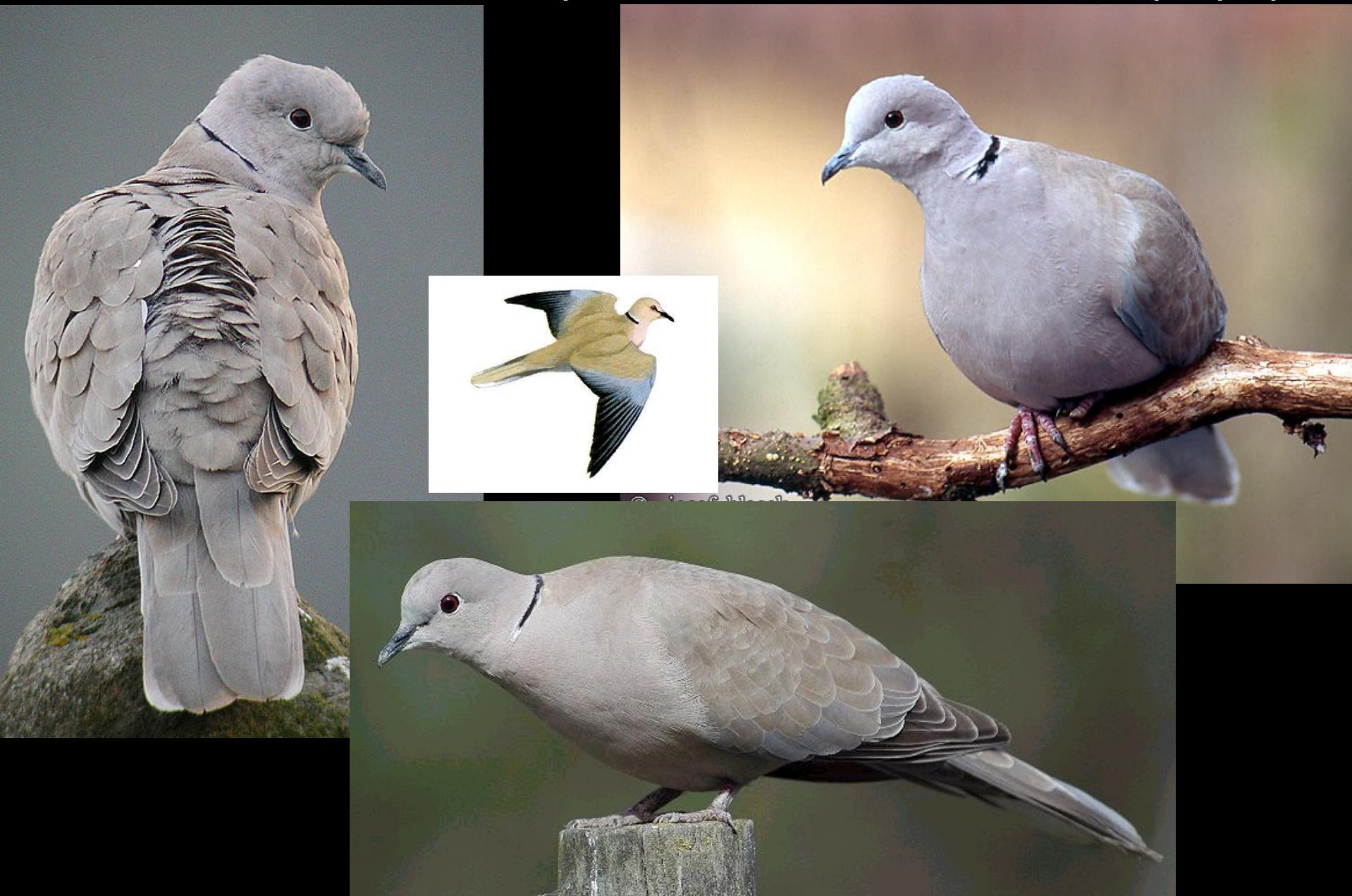
Holub doupňák (*Columba oenas*) (H)

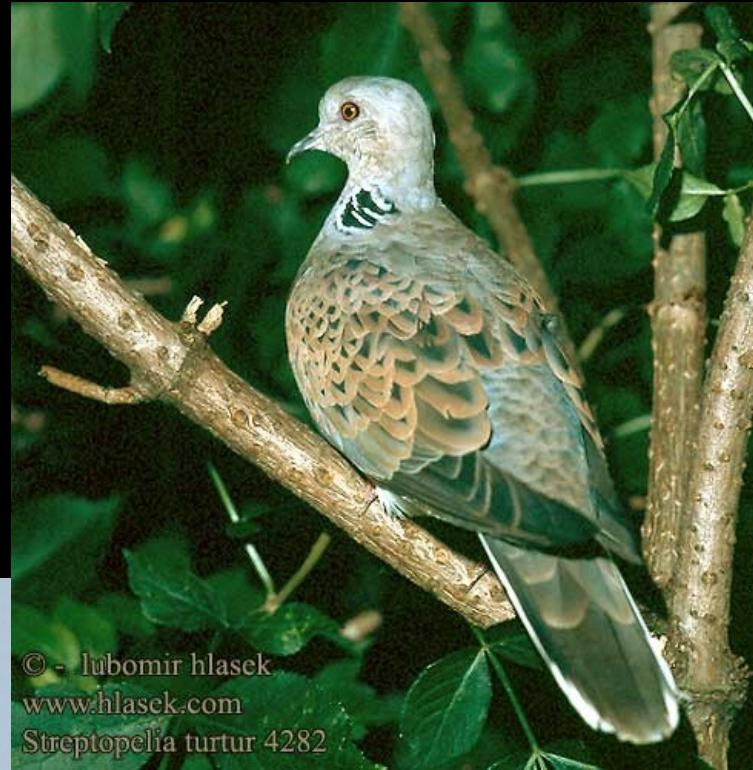
Holub domácí (*Columba livia fa.domestica*) (H)

Hrdlička zahradní (*Streptopelia decaocto*) (H)

Hrdlička divoká (*Streptopelia turtur*) (H)

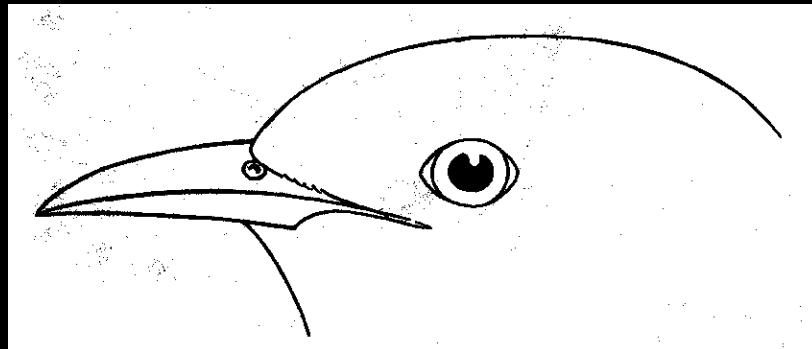

© - lubomir hlasek
www.hlasek.com
Streptopelia turtur 4282

© - josef hlasek
www.hlasek.com

Řád: KUKAČKY (*Cuculiformes*)

- úzký špičatý zobák, dlouhá špičatá křídla, dlouhý ocas
- vratiprst, potravou hmyz, nidikolní ml.
- hnízdní parazitismus (jen u některých druhů), netvoří páry
- u nás 1 druh

Č: Kukačkovití – Cuculidae

Kukačka obecná (*Cuculus canorus*) (H)

@ PXL Ha

Řád: DROPI – Otidiformes

Č: Dropovití – Otididae

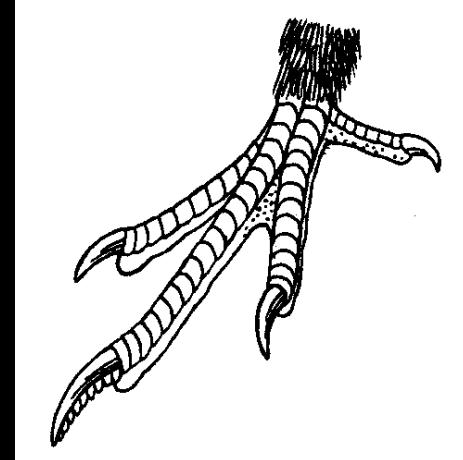
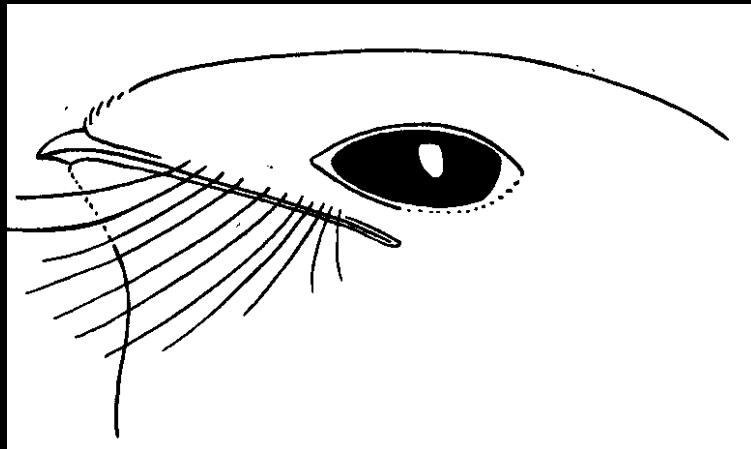
- velcí pozemní ptáci, nejtěžší evropský létající pták (až 20 kg!)
- zcela chybí palec, 3 prsty se zploštělými drápy, bez kostrční žlázy
- ritualizovaný tok, samci větší, hnízdo na zemi, nidifugní ml., všežravci

Drop velký (*Otis tarda*)

Řád: LELKOVÉ (*Caprimulgiformes*)

- noční, skrytě žijící ptáci, kryptické zbarvení a chování
- plochá hlava, zobák krátký široký s vibrisy, velké oči
- krátké nohy s částečným vratiprstem
- dlouhá špičatá křídla, měkké peří, let připomíná netopýry
- loví hmyz v letu, hnízdo na zemi, nidikolní ml.

Č: Lelkovití – Caprimulgidae

Lelek lesní (*Caprimulgus europaeus*) (H)

Řád: SVIŠŤOUNI (*Apodiformes*)

- extrémní letoví specialisti s mohutnou létací svalovinou, dlouhá ruční část křídla s dlouhými letkami, slabé nohy, potravu získávají v letu, nidikolní ml.
- u nás 2 druhy (1 hnízdí)

Č: Rorýsovité – *Apodidae*

- dlouhá srpovitá křídla, krátký vidličnatý ocas, velmi krátké nohy s drápy – závěsné (pamprodaktylní – všechny 4 prsty dopředu)
- krátký rozeklaný zobák – lov hmyzu v letu
- v letu kopulují i spí, kolonie (skály, budovy)

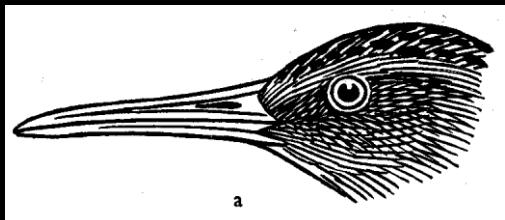
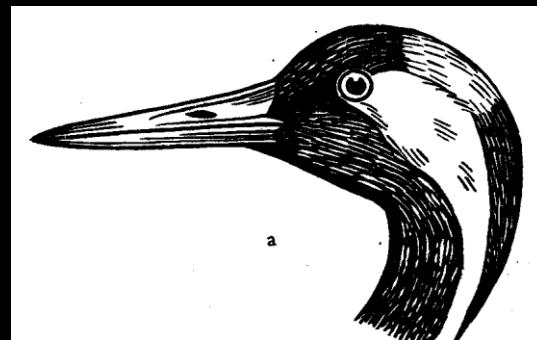
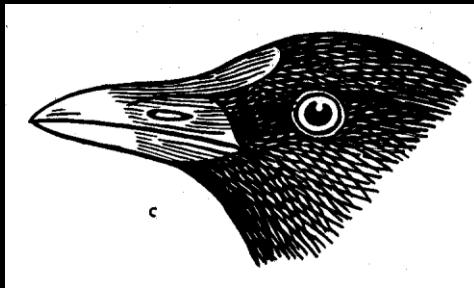
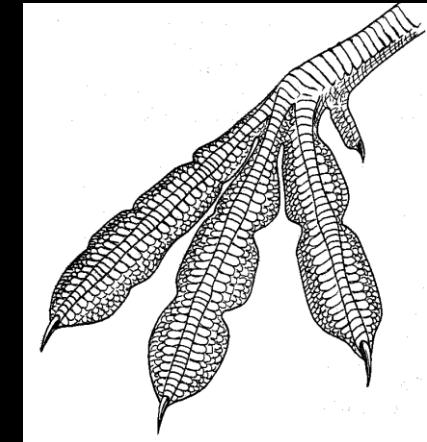
Č: Rorýsovité – Apodidae

Rorýs obecný (*Apus apus*) (H)

Řád: KRÁTKOKRÍDLÍ (*Gruiformes*)

- různorodá skupina, málo společných znaků
- anizodaktylní noha (palec vysoko postavený či chybí) – běhavá, brodivá či lemovaná
- hnízdí na zemi či v rákosinách, nidifugní ml.
- většinou býložravci či všežravci
- u nás 8 druhů (hnízdí 7)

Č: Jeřábovití – Gruidae

- velcí, podobní brodivým (dlouhé nohy a krk - v letu natažený), lysá barevná místa na hlavě, dobrí letci, samci nápadné ruční letky (přesahují ocas)
- rovinaté mokřady, ritualizovaný tok, všežravci

Jeřáb popelavý
(*Grus grus*) (H)

Č: Chřástalovití – *Rallidae*

- malí až středně velcí, často skrytí, v blízkosti vod
- tělo zploštělé ze stran, často dlouhé nohy s dlouhými prsty (lyska lemované)
- kožní štítek na čele – lysky, při pelichání neschopní letu
- všežravci, hnízda v rákosinách či na loukách

Chřástal vodní (*Rallus aquaticus*) (H)

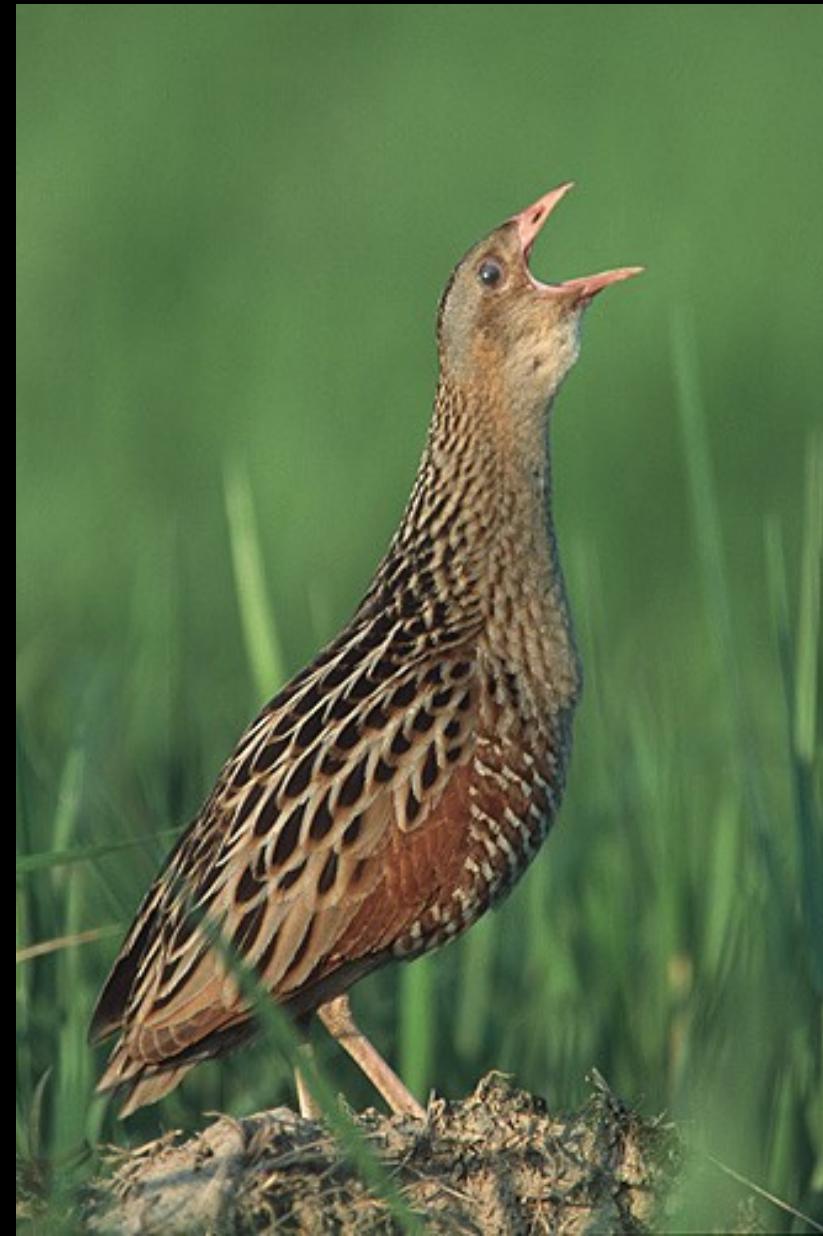
Chřástal kropenatý (*Porzana porzana*) (H)

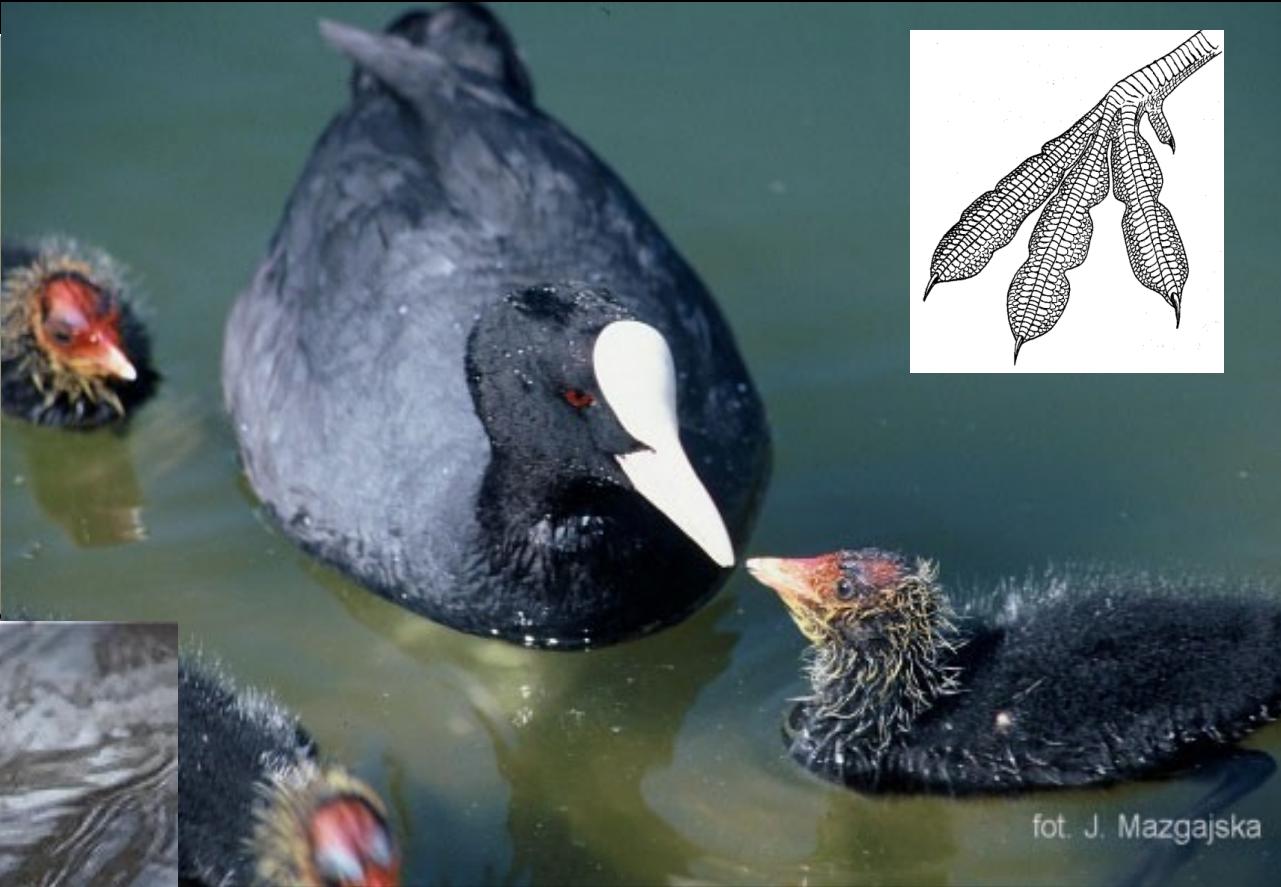
Chřástal malý (*Porzana parva*) (H)

Chřástal polní (*Crex crex*) (H)

Lyska černá (*Fulica atra*) (H)

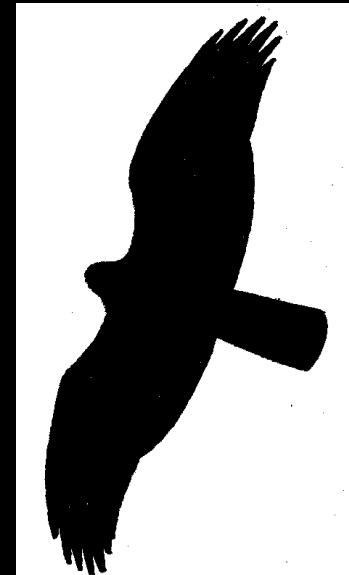
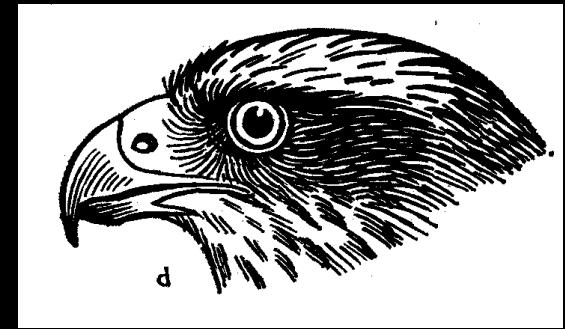
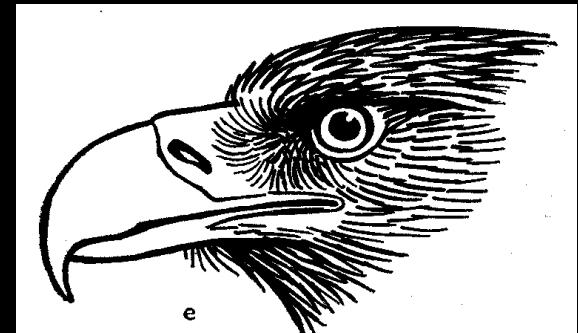
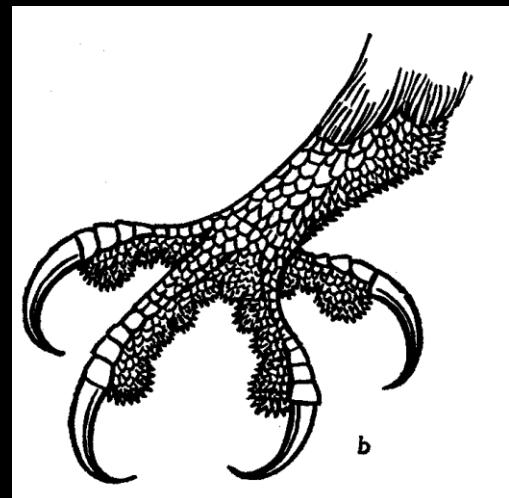
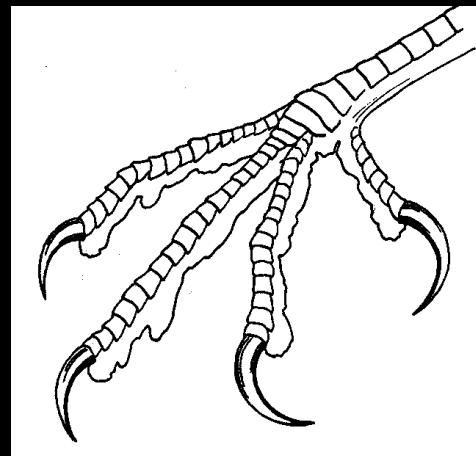
fot. J. Mazgajska

Slípka zelenonohá (*Gallinula chloropus*) (H)

Řád: DRAVCI (*Accipitriformes*)

- denní predátoři či mrchožrouti (vývržky)
- skvělý zrak, ostře zahnutý silný zobák, nozdry v lysém ozobí
- nohy se zahnutými drápy – spáry
- výborní letci – široká křídla s prstíky (plachtění, obratní letci)
- samice větší, velká hnízda (stromy, skály), nidikolní ml.
- u nás 27 druhů (hnízdí 12)

Č: Orlovcovití – Pandionidae

- velký rybožravý dravec, vratiprst (4. prst obratitelný dozadu)

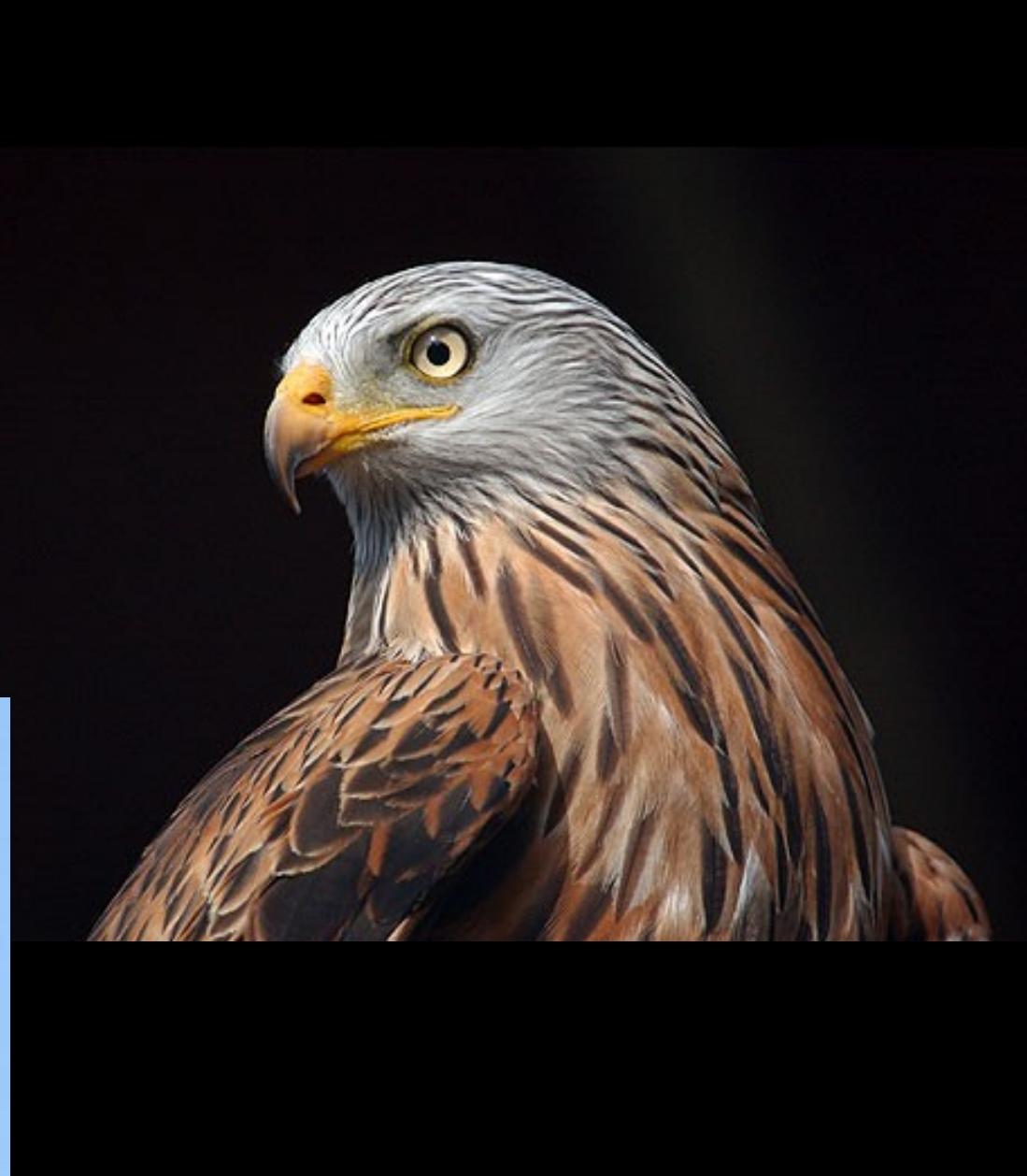
Orlovec říční (*Pandion haliaetus*)

Č: Jestřábovití – Accipitridae

Včelojed lesní
(*Pernis apivorus*) (H)

Luňák červený (*Milvus milvus*) (H)

Luňák hnědý (*Milvus migrans*) (H)

Orel mořský (*Haliaeetus albicilla*) (H)

Moták pochop (*Circus aeruginosus*) (H)

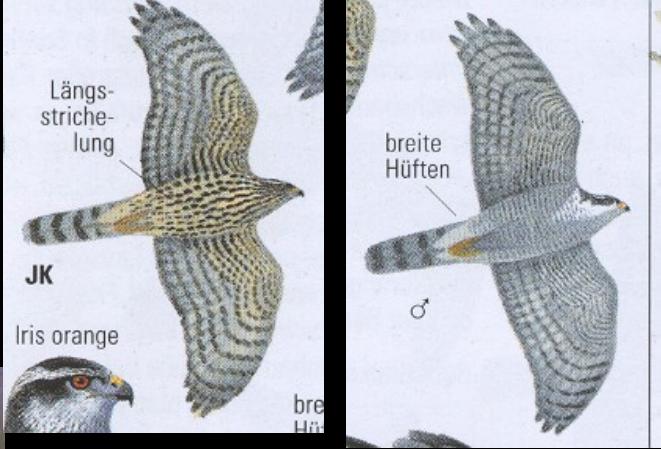
Moták pilich (*Circus cyaneus*) (H)

Moták lužní (*Circus pygargus*) (H)

Jestřáb lesní (*Accipiter gentilis*) (H)

Krahujec obecný (*Accipiter nisus*) (H)

Káně lesní (*Buteo buteo*) (H)

Káně rousná (*Buteo lagopus*)

Orel skalní (*Aquila chrysaetos*) (h)

Orel královský (*Aquila heliaca*) (H)

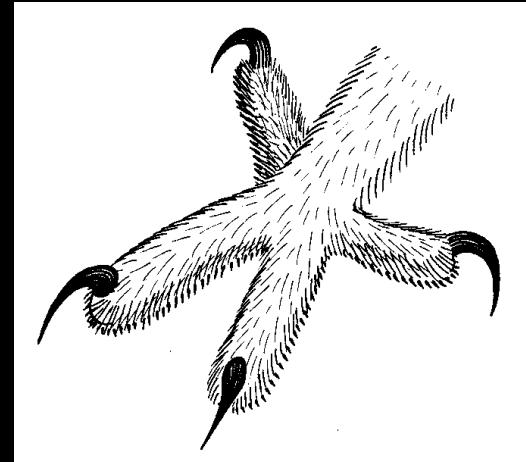
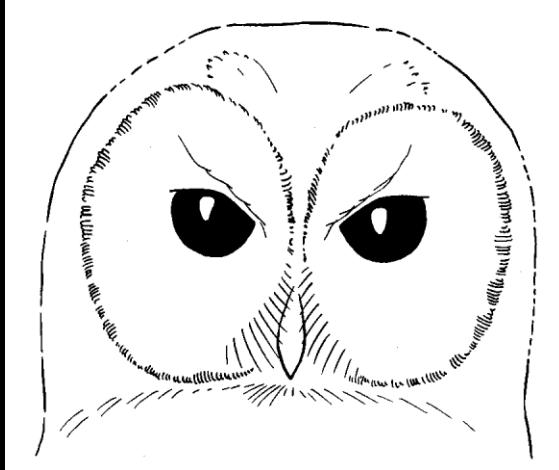

Orel křiklavý (*Aquila pomarina*) (h)

Řád: SOVY (*Strigiformes*)

- predátoři s noční aktivitou, velké oči směřující dopředu, výborný sluch
- opeřené nohy se silnými drápy – spáry, vratiprst
- měkké obrysové peří, speciálně upravená první letka – neslyšný let
- krátký hákovitý zobák, vývržky, hnízda na stromech, v dutinách či na skalách, nidikolní ml., samice větší
- u nás 12 druhů (9 pravidelně hnízdí)

Č: Sovovití – Tytonidae

- srdčitý závoj, noční aktivita, běháky opeřené, ale chodidla lysá
- široká zaoblená křídla, ocas kratší než nohy

Sova pálená (*Tyto alba*) (H)

Č: Puštíkovití – *Strigidae*

- noční nebo denní aktivita, běháky i prsty opeřené, ocas delší než nohy

Výr velký (*Bubo bubo*) (H)

Puštík obecný (*Strix aluco*) (H)

Puštík bělavý (*Strix uralensis*) (H)

Bohumir hlasek

hlasek.com

Strix uralensis d331

Kalous ušatý (*Asio otus*) (H)

Kalous pustovka (*Asio flammeus*) (H)

Sýc rousný (*Aegolius funereus*) (H)

© hlasení hlašek
www.hlasek.cz
Aegolius funereus

Sýček obecný (*Athene noctua*) (H)

Kulíšek nejmenší (*Glaucidium passerinum*) (H)

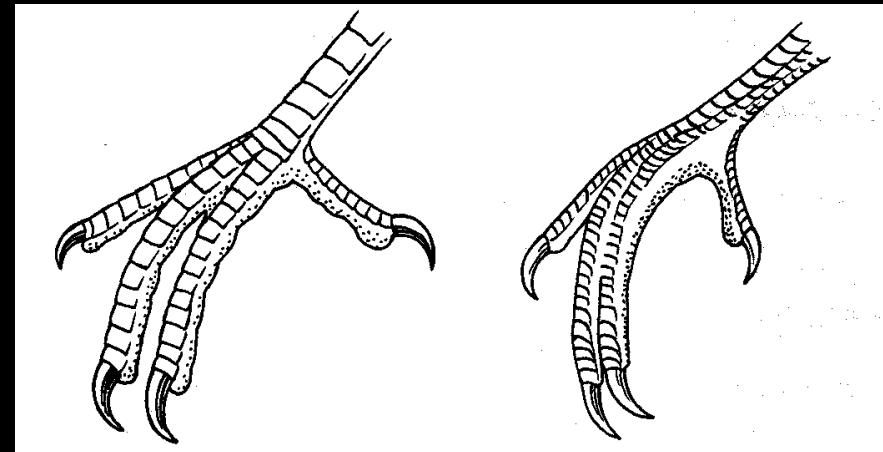
Varpuspolib

Výreček nejmenší (*Otus scops*)

Řád: SROSTLOPRSTÍ (*Coraciiformes*)

- různorodý řád masožravých ptáků, pestré zbarvení, dlouhý zobák
- 2 přední prsty při bázi srostlé – syndaktylní noha
- tuhé peří, hnízdí hlavně v dutinách, nidikolní ml.
- u nás 3 druhy (2 hnízdí)

Č: Ledňáčkovití – Alcedinidae

- dlouhý silný špičatý zobák, krátká křídla a ocas, srůst prostředních prstů po celé délce, hnízdí v břehových norách, lov rybek či jiných živočichů

Ledňáček říční (*Alcedo atthis*) (H)

Č: Vlhovití – *Meropidae*

- štíhlí ptáci, dlouhý špičatý zobák a křídla, dlouhý ocas, protažené střední rýdováky, koloniální, břehové nory, lov hmyzu v letu (hlavně blanokřídlí)

Vlha pestrá
(*Merops apiaster*)
(H)

Č: Mandelíkovití – Coraciidae

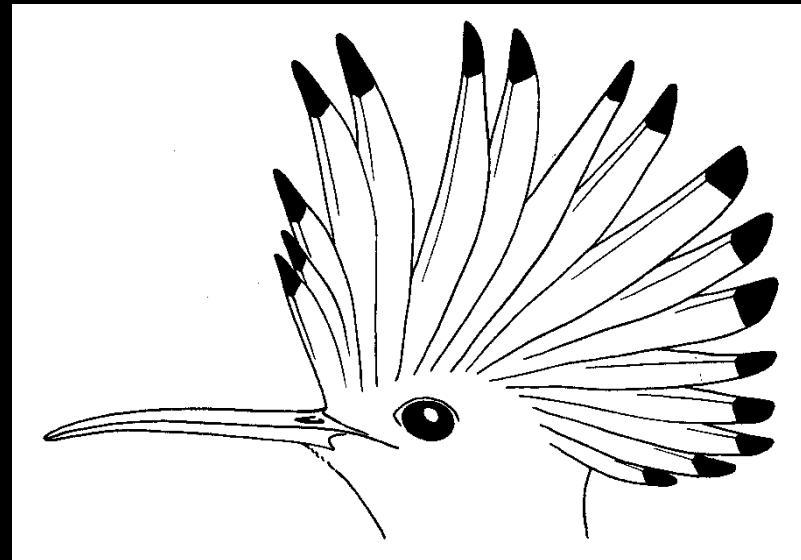
- mohutnější, silný široký zobák – lov bezobratlých i obratlovců
- dlouhá špičatá křídla, krátké nohy, hnízdí v dutinách

Mandelík hajní (*Coracias garrulus*)

Řád: ZOBOROŽCI (*Bucerotiformes*)

- pestré zbarvení, dlouhý, často masivní zobák
- syndaktylní noha
- tuhé peří, hnízdí hlavně v dutinách, nidikolní ml.
- u nás 1 hnízdící druh

Č: Dudkovití – Upupidae

- dlouhý zahnutý zobák, výrazná chocholka, polootevřená krajina, hnízdí v dutinách, potravu hledá na zemi (bezobratlí i obratlovci)

Dudek chocholatý (*Upupa epops*) (H)

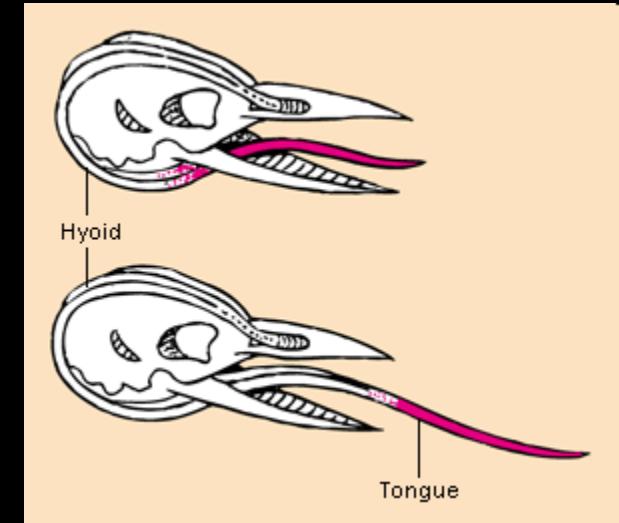
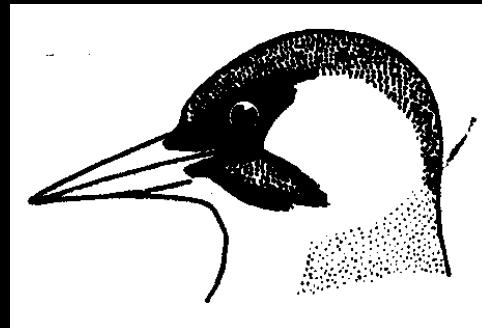
© - lubomir hlasek
www.hlasek.com
Upupa epops 2577

nir hlasek
[hlasek.com](http://www.hlasek.com)
Upupa epops 11006

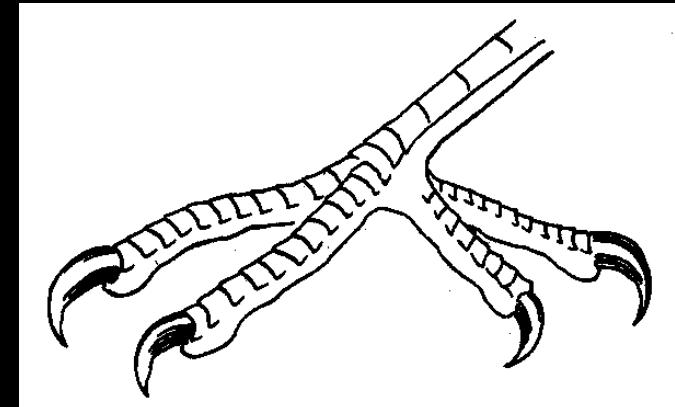
Řád: ŠPLHAVCI (*Piciformes*)

- stromoví ptáci, šplhavá (zygodaktylní) noha – dva prsty dopředu a dva dozadu, tuhé opeření, hnízdění v dutinách, nidikolní ml.
- u nás 10 druhů (všechny hnízdí)

Č: Datlovití – *Picidae*

- dlouhý špičatý zobák, zpevněná lebka
- dlouhý jazyk se štětičkou
- tuhý ocas (podpora šplhu), obloukovitý let
- pestré zbarvení, akustická komunikace
- vydlabávají stromové dutiny
- potravou hmyz, rostlinné části

Č: Datlovití – *Picidae*

Krutihlav obecný (*Jynx torquilla*) (H)

Žluna zelená (*Picus viridis*) (H)

Žluna šedá (*Picus canus*) (H)

© Jan Ševčík

Datel černý (*Dryocopus martius*) (H)

Josef hlasek
hlasek.com
opus martius 8585

© - lubomir hlasek
www.hlasek.com
Dryocopus martius 6180

Strakapoud velký (*Dendrocopos major*) (H)

Strakapoud jižní (*Dendrocopos syriacus*) (H)

© - lubomír hlasek

www.hlasek.com

Dendrocopos syriacus 2413

k
n
riacus 2412

Strakapoud bělohřbetý (*Dendrocopos leucotos*) (H)

Strakapoud prostřední (*Leiopicus medius*) (H)

© Jan Ševčík

Strakapoud malý (*Dryobates minor*) (H)

chlasek
com
minor 8107

Pic épeichette
(*Dendrocopos minor*)

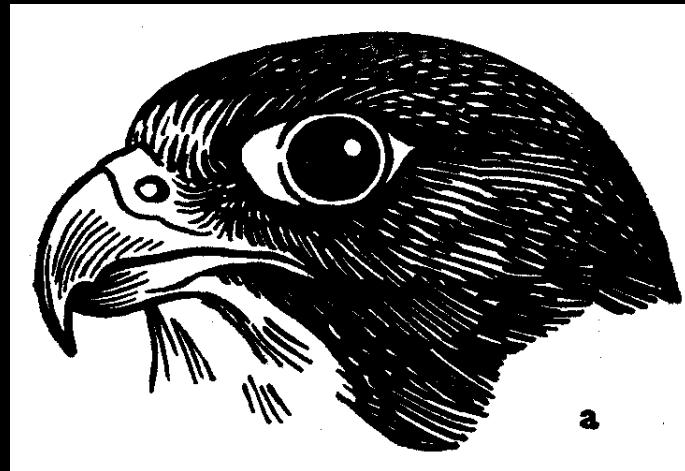
Datlík tříprstý (*Picoides tridactylus*) (H)

© - josef hlasek
www.hlasek.com
Picoides tridactylus 108

Řád: SOKOLI (*Falconiformes*)

- denní predátoři (vývržky)
- skvělý zrak, ostře zahnutý silný zobák se zejkem, nozdry v lysém ozobí
- nohy se zahnutými drápy – spáry
- výborní letci – zašpičatělá úzká křídla (rychlý let a lov)
- samice větší, hnízda na stromech, skalách, antrop. substrátech, nidikolní ml.
- u nás 9 druhů (hnízdí 4)

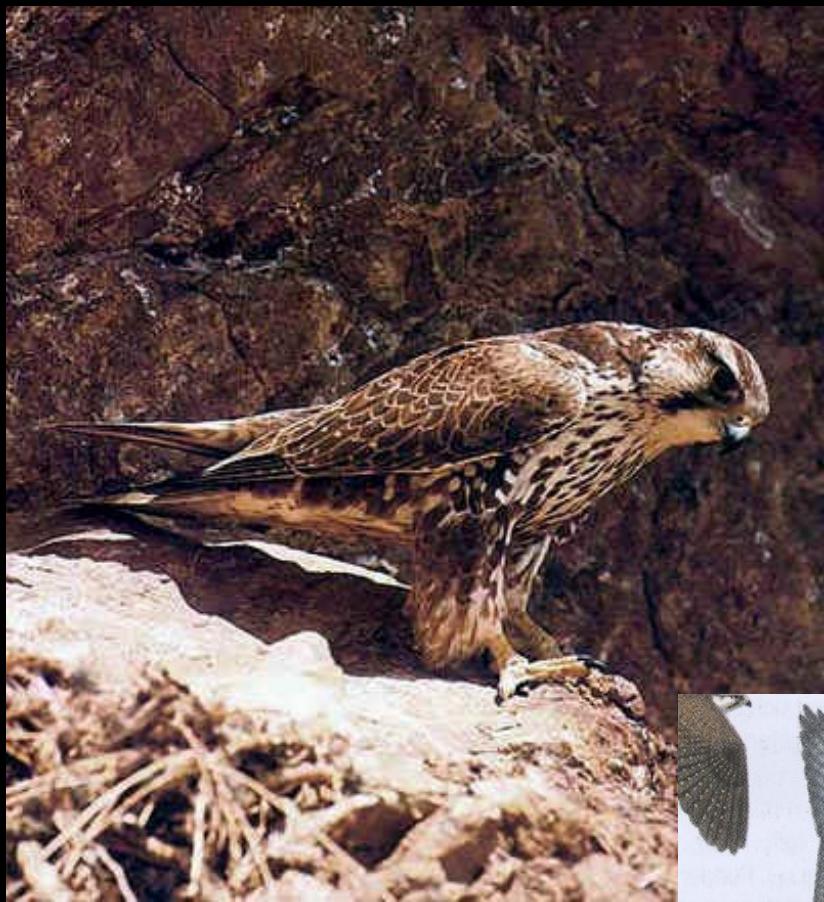

Č: Sokolovití – Falconidae

Sokol stěhovavý (*Falco peregrinus*) (H)

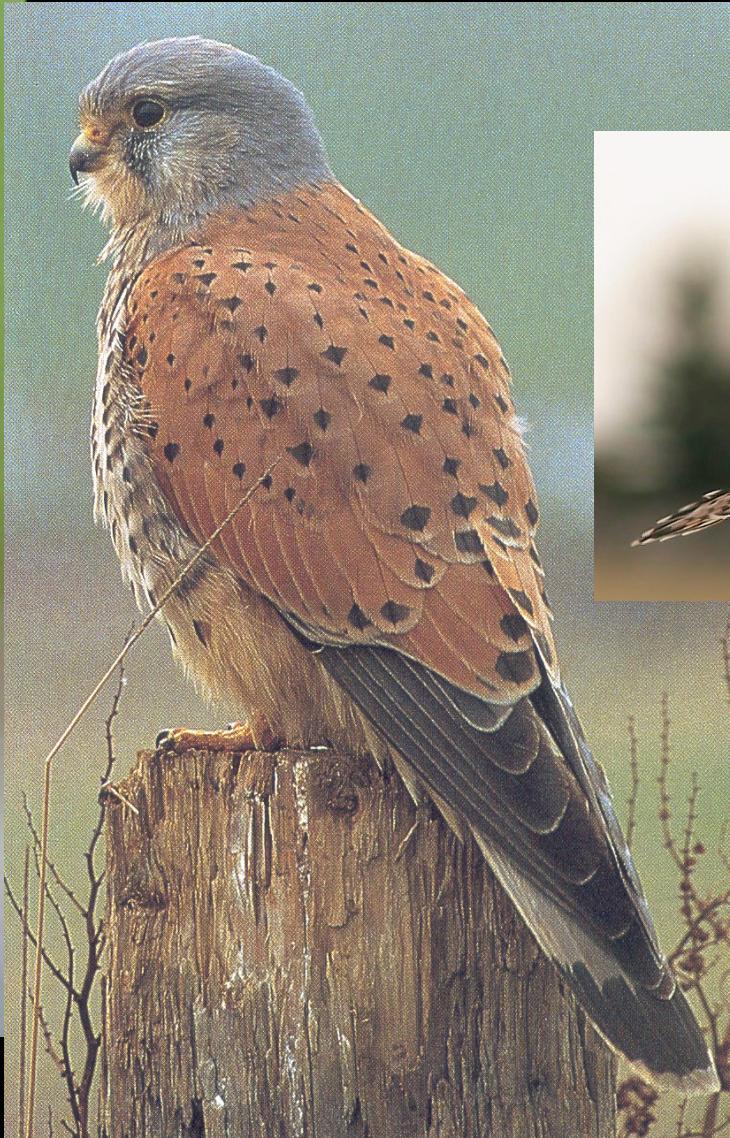
Raroh velký (*Falco cherrug*) (H)

Ostříž lesní (*Falco subbuteo*) (H)

Poštolka obecná (*Falco tinnunculus*) (H)

Dřemlík tundrový (*Falco columbarius*)

